

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 170 / 29.4.2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României

Analizând propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României (b170/26.03.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1735/02.04.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D381/03.04.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de act normativ are ca obiect de reglementare completarea Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României.

Demersul legislativ vizează, potrivit *Expunerii de motive*, armonizarea legislației naționale cu cea europeană, dar și cu cerințele CEDO în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal. Astfel, în spiritul recomandărilor CEDO, referitoare la includerea, în legislația referitoare la securitatea națională, a unor reglementări exprese privind protecția datelor personale, se consideră necesară instituirea unor dispoziții care să prevadă:

- obligațiile autorităților care prelucrează date cu caracter personal în cadrul activităților de realizare a securității naționale;
- colectarea acestor date numai în scopuri de securitate națională;

- ștergerea sau distrugerea datelor cu caracter personal atunci când se constată că acestea nu au legătură cu riscuri sau amenințări la adresa securității naționale a României;

- controlul parlamentar asupra modului de aplicare a dispozițiilor referitoare la datele cu caracter personal.

Potrivit instrumentului de prezentare și motivare, necesitatea completării Legii nr. 51/1991 în sensul celor enunțate anterior derivă și din reglementările comunitare în domeniu, respectiv Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

2. Prin obiectul său de reglementare, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 118 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, iar, în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Analizând conținutul propunerii legislative, în ceea ce privește **fondul reglementărilor preconizate**, semnalăm că modalitatea de exprimare a intenției normative este susceptibilă de a încălca exigențele legii impuse de art. 1 alin. (5) din Constituția României.

Precizăm că, pentru a asigura legislației interne o cât mai bună înțelegere și implicit o aplicare corectă, este esențial ca redactarea acesteia să fie una de calitate. Referitor la acest aspect, menționăm că, potrivit **art. 6 alin. (1) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată**, cu modificările și completările ulterioare, *„Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. [...]”*.

Cu privire la aceste aspecte, Curtea Constituțională s-a pronunțat în mai multe rânduri¹, statuând că *„una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative”* și că *„respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică*

¹ A se vedea paragraful 35 din Decizia Curții Constituționale nr. 22/2016 care trimite la Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, paragrafele 95 și 96.

legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție”.

Totodată, menționăm că, astfel cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale², Curtea a reținut că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al normei. Legiuitorului îi revine obligația ca în actul de legiferare, indiferent de domeniul în care își exercită această competență constituțională, să dea dovadă de o atenție sporită în respectarea acestor cerințe, concretizate în claritatea, precizia și predictibilitatea legii³.

Ca atare, sugerăm reanalizarea și reformularea normelor propuse prin prezentul proiect de act normativ astfel încât să se asigure integrarea organică în sistemul legislației, corelarea cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune, precum și evitarea paralelismelor legislative.

Sub rezerva însușirii celor de mai sus, formulăm următoarele observații:

5. La pct. 1, pentru respectarea uzanțelor de tehnică legislativă, partea dispozitivă și marcajul enumerării se vor reda astfel:

„1. La articolul 13, după litera e) se introduce o nouă literă, **lit. e¹**), cu următorul cuprins:

e¹)

Totodată, în considerarea prevederilor art. 6 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, norma propusă la **pct. 1** trebuie reanalizată și reformulată, sintagma **„alte resurse în mediul on-line”** fiind lipsită de precizie, claritate și previzibilitate.

6. La partea dispozitivă a pct. 2, pentru rigoarea redactării, propunem eliminarea abrevierii „art.” din fața cifrei „23⁸”, urmând a se reda sub forma art. 23¹ - 23⁸.

6.1. Totodată, norma propusă pentru **art. 23¹ alin. (1)**, în considerarea prevederilor art. 6 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, trebuie reanalizată și

² A se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 193 din 6 aprilie 2022, paragraful 23, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012.

³ A se vedea Decizia nr. 845 din 18 noiembrie 2020, paragraful 92.

reformulată, sintagma „*precum și alte mijloace decât cele automate*” fiind, de asemenea, lipsită de precizie, claritate și previzibilitate.

De altfel, pentru coerența normei, propunem **eliminarea** expresiei „*prin mijloace automate, precum și prin alte mijloace decât cele automate*”, întrucât se repetă.

6.2. La norma propusă la **art. 23¹ alin. (2)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, sintagma „autoritățile prevăzute la art. 6” va fi redată sub forma „**organele cu atribuții în domeniul securității naționale** prevăzute la art. 6”, așa cum prevede însăși norma la care se face trimitere.

La **alin. (2)**, pentru rigoarea redactării, propunem ca sintagma „în condițiile alin. (1)” să fie redată sub forma „în condițiile **prevăzute la alin. (1)**”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

6.3. Pentru norma propusă la **art. 23² alin. (1) lit. e)**, în considerarea prevederilor art. 6 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se impune revederea și reformularea acesteia, întrucât este lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, îndeosebi prin folosirea expresiei „*(...) sau în scopul îndeplinirii unei atribuții legale a autorității sau a instituției de aplicare a legii sau a altor autorități publice(...)*” ori a sintagmei „*nu mai mult timp decât este necesar*”.

6.4. La **alin. (3) al art. 23²**, pentru a asigura claritate și precizie normei, se impune reanalizarea și reformularea acesteia în întregime; expresia „în condițiile alin. (1)” va fi redată sub forma „în condițiile **prevăzute la alin. (1)**”, iar sintagma „**a României**” va fi eliminată.

6.5. La norma prevăzută la **art. 23⁴**, pentru a se asigura unitatea terminologică cu actul normativ de bază, urmează ca aceasta să debeatze astfel:

„**Art. 23⁴ - Comisiile permanente pentru apărare, ordine publică și siguranță națională ale celor două camere ale Parlamentului în vederea exercitării controlului parlamentar asupra activității (...)**”.

Observația este valabilă pentru toate cazurile similare din proiect.

6.6. La **art. 23⁵**, pentru rigoare redacțională, sintagma „obligațiilor prevăzute la art. 23¹” va fi redată sub forma „obligațiilor prevăzute la **art. 23² alin. (1)**”. Totodată, sugerăm reanalizarea și reformularea normei propuse având în vedere prevederile art. 16 alin.

(1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare și în considerarea prevederilor art. 16 alin. (3) din actul normativ de bază.

6.7. La **alin. (1) al art. 23⁶**, în considerarea prevederilor art. 6 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, norma este lipsită de claritate și precizie și trebuie reanalizată și reformulată, având în vedere și observațiile de la punctele anterioare.

Observația este valabilă și pentru normele propuse la alin. (2) și (3) ale aceluiași articol.

6.8. Norma propusă pentru **art. 23⁸** se impune a fi eliminată ca fiind superfluă, în considerarea dispozițiilor **art. 22** din Legea nr. 51/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **art. 1** din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor **art. 6** din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 436/26.04.2024

L. nr. 51/1991

M. Of. nr. 163/7 aug. 1991

Lege privind securitatea națională a României

- ¹ republicare cu renumerotare M. Of. nr. 190/18 mar. 2014
Lege privind securitatea națională a României
- ² modificări prin L. nr. 2/2016 M. Of. nr. 27/14 ian. 2016 *introduce lit. m) la art. 3*
Lege pentru completarea art. 3 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României
- ³ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 91/2018 M. Of. nr. 348/20 apr. 2018 *constată că sintagma „aduc atingere gravă drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români” cuprinsă în art. 3 lit. f) este neconstituțională*
Decizia nr. 91 din 28 februarie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 10, art. 11 alin. (1) lit. d) și art. 13 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, precum și a dispozițiilor art. 13 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, în forma anterioară modificării prin Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale
- ⁴ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 802/2018 M. Of. nr. 218/20 mar. 2019 *sintagma „ori altor asemenea interese ale țării”, cuprinsă în dispozițiile art. 3 lit. f)*
Decizia nr. 802 din 6 decembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei "ori altor asemenea interese ale țării", cuprinsă în dispozițiile art. 3 lit. f) din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, și a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale
- ⁵ modificări prin L. nr. 327/2022 M. Of. nr. 1146/29 nov. 2022 *modifică art. 11 alin. (1) lit. c); introduce alin. (1_1) la art. 11*
Lege pentru modificarea și completarea art. 11 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României
- ⁶ completat prin L. nr. 58/2023 M. Of. nr. 214/15 mar. 2023 *introduce lit. n)-p) la art. 3*
Lege privind securitatea și apărarea cibernetică a României, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative